Μακεδονικά

Τόμ. 1

Δημ. Ζώτου, Ἡ δικαιοσύνη εἰς τὸ κράτος τοῦ Ἀλῆ Πασά. Ἀθήναι 1938. Σελ. 152.

Ευάγγ. Στ. Τζιάτζιος

doi: [10.12681/makedonika.9371](https://doi.org/10.12681/makedonika.9371)

Copyright © 2016, Ευάγγ. Στ. Τζιάτζιος

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Τζιάτζιος Ε. Σ. (2017). Δημ. Ζώτου, Ἡ δικαιοσύνη εἰς τὸ κράτος τοῦ Ἀλῆ Πασά. Ἀθήναι 1938. Σελ. 152. *Μακεδονικά*, 1, 591. <https://doi.org/10.12681/makedonika.9371>

Δημ. Ζώτου, 'Η δικαιοσύνη εἰς τὸ κράτος τοῦ 'Αλῆ Πασᾶ. 'Αθήναι 1938. Σελ. 152.

Ὁ κ. Ζώτος ἀνήκει εἰς τοὺς συγγραφεῖς ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἀνέλαβον νὰ ἀποκαταστήσωσι τὴν μνήμην τοῦ 'Αλῆ Πασᾶ καὶ νὰ παρουσιάσωσιν αὐτὸν οἷος πράγματι ἦτο, ἀπηλλαγμένον τῶν προκαταλήψεων ὠρισμένων βιογράφων του, τοποθετοῦντες αὐτὸν ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν συνθηκῶν τῆς ἐποχῆς του καὶ κρίνοντες τοῦτον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κρατουσῶν τότε ἀντιλήψεων. Ὁ συγγραφεὺς, ἐργασθεὶς εὐσυνειδήτως προσεπάθησε εἰς τὴν περισπούδαστον αὐτὴν μελέτην νὰ ἐξάρῃ τὴν δικαιοσύνην τοῦ 'Αλῆ Πασᾶ, συγκρίνων αὐτὴν μετὰ τὴν τῶν προγενεστέρων Πασάδων, καθὼς καὶ μετὰ τὴν τῶν διαδόχων του, μετὰ τὴν δικαιοσύνην τῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν καὶ μετὰ τὴν τῶν αὐστηρῶν Κοινοτικῶν Χριστιανικῶν Δικαστηρίων. Ὁ 'Αλῆ Πασᾶς δὲν ἦτο, οἷος εἶναι γνωστὸς ἐκ τῆς γνωστῆς ἱστορίας, ἡ ὁποία ὠμίλησε δι' αὐτὸν μετὰ προκαταλήψεως. Ὑπῆρξεν ἕνας δεσπότης, ὡς καὶ τόσοι ἄλλοι τῆς ἐποχῆς του. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς σπουδῆς τῆς Μακεδονικῆς ἱστορίας τὸ πολὺτιμον ἔργον τοῦ κ. Ζώτου, εἶναι ἐνδιαφέρον, διότι μᾶς διδὲι πληροφορίας ἐπὶ ζητημάτων, ἀφορώντων εἰς αὐτὴν, ὅπως εἶναι τὸ τῆς κτήσεως τῶν τσιφλικίων, τῆς ἀπονομῆς τῆς δικαιοσύνης, τῆς ἱστορίας τῶν Μακεδόνων, ἐν οἷς καὶ τοῦ Γραμματικοῦ, οἱ ὅποιοι ἐχρημάτισαν ὑπουργοὶ του, κ. ἄ. Περὶ τὸ βιβλίον τοῦτο ἡγέρθη μέγας θόρυβος ἐκ μέρους ἐκείνων — ἀδίκως ὅμως — οἱ ὅποιοι θέλουν νὰ μείνῃ εἰς τὴν ἱστορίαν ὁ μεγαλοφυῆς 'Αλῆ Πασᾶς, ὁ « Κολοσσός » κατὰ τὸν Βίκτωρα Οὐγκώ, οἷος τὸν διέσωσεν εἰς ἡμᾶς ἡ ἱστορία τοῦ παρελθόντος.

Ὑπερβολὰς τινὰς βεβαίως τοῦ συγγραφέως διεπιστώσαμεν καὶ ἡμεῖς· ἡ συμβολὴ ἐν τούτοις αὐτοῦ διὰ τὴν νεωτέραν μας ἱστορίαν εἶναι ἀναμφισβήτητος.

ΕΥΑΓΓ. ΣΤ. ΤΖΙΑΤΖΙΟΣ

'Ιωάννου Φωτοπούλου, 'Ιστορία τῆς Σελίτης - 'Ερατύρας. 'Απὸ τοὺς ρωμαϊκοὺς χρόνους μέχρι τοῦ 1912 καὶ ἐν μέρει μέχρι σήμερον. 'Αθήναι. Σελ. 161.

Ἡ συνθήκη τῆς συγγραφῆς πραγματειῶν περὶ τῆς ἱστορίας πόλεων καὶ κωμοπόλεων « ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων », ἀρκούντως διαδεδομένη παρ' ἡμῖν, δὲν εἶναι ἐπιδοκιμαστέα, ἰδίως μάλιστα ὅταν τὰ περὶ τῆς ἱστορικῆς συνεχείας καὶ ζωῆς τῶν συνοικισμῶν τούτων εἶναι σκοτεινὰ καὶ ἡ ἐξακρίβωσις τῶν κατ' αὐτοὺς γεγονότων ἀπαιτεῖ προσπάθειαν οὐ τὴν τυχοῦσαν. Βεβαίως ὑπάρχουν καὶ τοιαῦτα βιβλία ἀξιομνημόνευτα· αὐτὸ ὅμως δὲν δύναται νὰ λεχθῇ καὶ διὰ τὸ βιβλίον τοῦ κ. Φωτοπούλου, τὸ ὁποῖον παρουσιάζεται ὡς κλασσικὸν παράδειγμα ἀτελοῦς μελέτης « ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων ».

Περὶ τῆς Σελίτης καὶ τῶν ἐκ τῶν ἀνασκαφῶν προκυψάντων πορισμάτων ἔχει γράψῃ ὁ κ. Κεραμόπουλλος ('Ανασκαφαὶ καὶ ἔρευναι ἐν τῇ Δυτικῇ Μακεδονίᾳ, 'Αρχαιολ. 'Εφημερίς 1932), τοῦ ὁποῖου τὸ δημοσίευμα παραθέτει αὐτούσιον ὁ συγγραφεὺς (σελ. 22-52).

Ἡ λεπτομερὴς ἐξέτασις τῶν ἐλλείψεων τοῦ βιβλίου παρέλκει· σημειοῦμεν μόνον ὅτι τὸ κεφ. περὶ τῆς πρώτης ἀρχῆς τῆς 'Ερατύρας στηρίζεται ἐπὶ ὑποθέ-